	Name		*Constituency*
	Sriyuths :		
188.	D. Suryanarayana	...	Krishnaraja
189.	A. M. Suryanarayana Gowda	...	Yelahanka
190.	F. S. Taware	...	Haveri
191.	K. R. Thimmarayappa	...	Pavagada
192.	Vatal Nagaraj	...	Chamarajpet
193.	B. S. Veerabhadrappa	...	Kudligi
194.	K. N. Veerappa Gowda	...	Sringeri
195.	M. Veerappa Moily	...	Karkal
196.	J. Venkatappa	...	Sidlaghatta
197.	D. Venkataramaiah	...	Kolar
198.	C. V. Venkatarayappa	...	Chickballapur
199.	*Smt. Vijaya Desai*	...	Chitapur
200.	M. Virupakshappa Shivappa	...	Koppal
201.	Vishwanath Reddy	...	Yadgir
202.	V. V. Wai	...	Shirahatti
203.	*Smt. Winnifred F. Fernandes*	...	Coondapur
204.	K. Yenkatappa	...	Shikaripur
205.	Azeez Sait	...	Narasimharaja
206.	M. Mallikarjunaswamy	...	Malavalli (S.C.)
207.	K. T. Rathod	...	Bijapur
208.	Abdul Khudus Anwar	...	Bhadravati
209.	K. Abdul Subhan	...	Tumkur
210.	Amir Rahamathulla Khan	...	Basavanagudi
211.	B. G. Banakar	...	Hirekerur
212.	Bapu Gowda Rayappa	...	Shahapur

3-00 P.M.

Election of Speaker

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಇರುವವರು ಇದ್ದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಬಂದು ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ. ಈಗ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಮೂವರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳಿವೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲಾದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೇ ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಸೂಚಕರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ ನಂತರ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇತರ ಪ್ರಸ್ತಾವಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ.—ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಬಾಪೂಗೌಡ ಅವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—Sir, I move "That Sri K. M. Naganna be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I rise to a Point of Order. This notice of proposing the name of Sri K. M. Naganna was given by Sri T. R. Shamanna yesterday. It is a question of participating in the proceedings of the Assembly. A member, unless he takes the oath or affirmation, cannot take part in the proceedings of the Assembly. Both Sri Naganna and Sri Shamanna have taken oath today. Therefore, the notice should have been given today and the election should take place tomorrow only. The notice was given yesterday by Sri T. R. Shamanna even before taking the oath in the Assembly. He was not a member of this House yesterday. As per rules of Procedure, one becomes a member of the Assembly when he takes the oath, otherwise he is a member-elect. Election of Speaker is a part of the proceedings of the House. Therefore I submit that the procedure followed so far with regard to the election of Speaker is void and should be cancelled, and that the election of Speaker should not be held today. I request you to give a ruling on this.

Sri K. H. PATIL (Minister for Agriculture and Forests).—One becomes a member the moment the certificate of election has been given and he has the right to participate in the Assembly. I am sure my friend Sri Arumugam will agree that today all the persons have taken oath and it is only after taking oath that the name has been proposed and duly seconded. The same procedure has been followed in the case of Smt. K. S. Nagarathnamma, who has been proposed for the Speakership.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, what I said was, proposing the name of any person for the election of Speaker is a matter of participating in the proceedings of the House. The Speaker's election is entirely the responsibility of this House. I am not questioning as to how some members have become Ministers. My point is that unless a member takes the oath, he cannot participate in the proceedings, and the election of the Speaker is a part of the proceedings.

Sri H. N. NANJE GOWDA.—(Minister of State for Major Irrigation) Sir, I would like to draw your kind attention to rule 7 (1), which says :—

> "The election of a Speaker shall be held on such date as the Governor may fix, and the Secretary shall thereupon send to every member notice of the date so fixed."

The date for election of the Speaker is fixed by the Governor. It is not the precedent of this House to question whether the Governor has done a good thing or a bad thing.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್ (ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ).—ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವಾಗ ಆಗುತ್ತಾರೆಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನೀವೇ ಆಗಲೀ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೆಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲೇ ನಮಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದಿನದ ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಗಳು ವ್ಯಾಲಿಡ್ ಆಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿವೆ ಮತ್ತು ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೂ ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣನ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರೊಳಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವಿದೆಯೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಟಿಫಿಕೇಟ್ ಕೊಟ್ಟ ದಿನವೇ ಮೆಂಬರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಅನುಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ. ಆಗಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡನಂತರ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಸೂಚನೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. The notice has been given to you; the agenda has been sent to you. Is it to be sent to the non-members? It can be sent only to members. Members are those who have got the certificates from the Returning officers. Members are expected to do the ministerial duty without taking the oath also. The mo nent they take oath they can participate in the Assembly. Therefore, it is perfectly in order, legal and therefore it should be accepted.

Sri S. BANGARAPPA (Sorab).—Sir, I rise to a point of order. Rule 7 (1) says :

> "The election of a Speaker shall be held on such date as the Governor may fix, and the Secretary shall thereupon send to every member notice of the date so fixed."

So, it is the bounden duty of the Secretary to send notice to each member. So, if any member has not received such a notice from the Secretary, the proceedings will be illegal. The Hon. Friend on my right side has not received the notice. ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನೋಟೀಸು ತಲುಪಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ರೂಲ್ 7, ಕ್ಲಾಜ್ 1ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲೇಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿದರೆ ಅದು ಇಲ್ಲೀಗಲ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ).—ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದವರು ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ ಅವರು. ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಅನುಮೋದಿಸಿಲ್ಲ. ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ವಿಷಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. The point of order raised by my Hon. Friend Sri Arumugham is out of order. A point of order should not be argumentative. Besides, it should say what the point is. On these two counts, the point of order is out of order.

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, I am sorry to say that there appears to be a certain misapprehension about this matter. Immediately after the election, the Returning Officer issues a certificate that so and so has been elected from such and such a constituency. Immediately after that, the Government issues a notification declaring him to be the member of the Assembly. So, by virtue of the notification he becomes a member of the Assembly. To become a member of the Assembly is one thing and to participate in the Assembly proceedings is another thing. Here, under Rule 7 of the

(SRI H. M. CHANNABASAPPA)

Rules of Procedure and Conduct of Business, it is clearly stated that the nomination has to be filed by a member on the previous day. The Governor in the exercise of his powers has iseued the notification and in accordance with that. a member of the Assembly has nominated another member to be the Speaker. Thereore, it is perfectly in order that a member may nominate another member to be the Speaker of the Assembly. And in order that a member may participate in the proceedings it is necessary that he should take the oath as required under the Constitution. After having been elected and duly notified to be the member of the Assembly, nominations have been called for and have been made. After making affirmation of oath, it is open to any member to participate in the proceedings of this Assembly. Therefore, I humbly submit that there is no substancc in the point of order raised by Sri Arumugham.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ನಾನು ಎತ್ತಿರುವ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ದಯಪಾಲಿಸಬೇಕು, ಅದಾದಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದು, ಅದರ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವವರೆಗೂ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುವ ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ಕರಿಂದ ನನ್ನ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪದ ಬಗ್ಗೆ ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡಬೇಕು. My contention is that nobody should be allowed to speak on the merits of the resolution.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The hon. Member Sri Naganna cannot direct in that way. The Chair can use its discretion and can allow or disallow.

Sri K. M. NAGANNA.—The Speaker has certain limits.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Sir, I was submitting that proposing the name of a person to be the Speaker is part of the proceedings of the House. Whatever paper was sent by a member yesterday in connection with the election of the Speaker, which is fixed for today, is part of the proceedings. Of Course, Sri Channabasappa knows the rules of procedure very well and he can argue for and against. Members of the Assembly should be given an opportunity to second the name of a member for speakership after taking oath in the House. You, Sir, are going to give a very important ruling on this issue. I request you to kindly study all aspects of the matter, and then give a considered ruling. Till then you may adjourn the House if necessary.

Sri B. SUBBAYYA SHETTY (Suratkal).—Sir, a person becomes a member of the Legislative Assembly as soon as the certificate of election is issued to him. Regarding the election of the Speaker, there are two portions : one is to give a notice as contemplated under rule 7 (2). Any member, who has been elected, can give notice to the Secretary. My submission is that giving of notice is not part of the proceedings ; it, however, becomes part of the proceedings after the oath is taken. If a member proposes the name of a person for speakership and another person seconds it and then election takes place, then that becomes part of the proceedings. Hence my submission is that the present mode of election is valid.

Sri S. M. SHEERANALY CHANDRASEKHAR.—The hon. member Sri S. Bangarappa must be aware of the fact that Section 15 of the Evidence Act clearly says that registered notice is not necessary. If delivery is proved, it is enough. Every hon. member has got notice in his room. When there is gazette notification and certificate issued to the hon. members they have become members without taking any oath. That is my submission.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಎವಿಡೆನ್ಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಆ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಈ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೌದೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೀಪರ್ಸ್ ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಆಕ್ಟಿನ ಸೆಕ್ಷನ್ 73ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದ ನಂತರ ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾದರು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪದ ಭಾಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ. ಪ್ರಮಾಣವಚನವನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅರ್ಹತೆ ಬರುತ್ತದೆ. 73ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ಆದಕೂಡಲೇ ನಾವೆಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಾದೆವು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಸಮನ್ಸ್ ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ದಿನ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಆಜ್ಞೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ಚುನಾವಣೆಯಾದ ನಂತರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಕೂಡ ಆಗಲೇಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ರೂರ್ 7(1)ರ ಪ್ರಕಾರ ನೋಟೀಸ್ ತಲುಪದೆ ಇದ್ದಾಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಚುನಾವಣೆ ಇಂಥ ದಿನ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಸೂಚಿಸಿ ತಮಗೆ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ತಾವು ನೋಟೀಸುಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಈ ದಿನವನ್ನು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ತಿರುಳಿಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಯಾವ ವಿಧಿಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಮೀರಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲ ವಿಧಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ, ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಕ್ರಿಯಲೋಪವನ್ನು ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ವೇಮಗಲ್).—ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಚೆಲಗ್ಯಾಂ ಬಿಟ್ಟರೆ ಮತ್ತೇನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ವಿಷಯ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗತಾನೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮಾಣವಚನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲೂ ಪ್ರಮಾಣ ಮಾಡಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಯಾವ ನೋಟೀಸುಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ, ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಭಾಗವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ನೋಟಿಫಿಕೇಷನ್ ತಲುಪಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಡುವುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾಗುತ್ತದೆ. ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಖಂಡಿತ ಮಾಡಕೂಡದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ (ಯಾದ್ಗಿರ್).—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಲೆ ಪರವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸೂಚನೆಗಳಿವೆ. ಒಂದು, ಪ್ರಮಾಣ ವಚನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವವರೆಗೆ ಸದಸ್ಯನು ಸದಸ್ಯನಾಗುತ್ತಾನೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು. ಎರಡನೆಯದು ಪ್ರಪೋಸ್ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಚುನಾವಣೆಯ ದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಮಹತ್ವದ ವಿಷಯ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು ಕಳುಹಿಸಿದ ನೋಟೀಸ್ ಮುಟ್ಟಿತೇ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ ಬೇರೆ. ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯವರು 24ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇದೆ ಎನ್ನತಕ್ಕ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಚೆಲಗ್ಯಾಂ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನವರೆಗೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ,

(ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿ)

ನಮಗೆ ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ನೋಟೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ನೋಟೀಸ್ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ, ನನಗಂತೂ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಮಹತ್ವದ್ದು. ಈ ಎರಡು ಪಾಯಿಂಟ್ಸ್ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಾನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸದನದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಡವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಆ ಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಅಭಾರ ಮನ್ನಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅಂಥ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸದನ ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಾಗುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ನನಗೆ ಇದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಾಗುವಾಗ ಇಡೀ ಮನೆಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಮ್ಮತವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಡೆಮೋಕ್ರೆಸಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆಚರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಮ್ಮೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದವರು ಕೊನೆಯವರೆಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಿರ್ಧಿಸಬಾರದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಅಂಥ ಸತ್ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಈ ಭಾಗದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಸಭಾನಾಯಕರು —ಸಮಾಲೋಚನೆ ನಡೆಸಿ ನಂತರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ಸಂತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಪಾಲಿಸಿದರೆ ಮುಂದೆಯೂ ಸಹ ಈ ಸಭೆಗೆ ಗೌರವ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತಡೆದು ಮುಂದೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವಂತೆ ಹವರ ಹೆಸರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3-30 P.M.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಮಾತನಾಡುವುದು ಅಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಕಾಲಹರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ವಿರುದ್ಧಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ವಿನಂತಿ ಏನೆಂದರೆ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯ ಇರಬೇಕಾದುದು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಎಂದರೆ, ಯಾವ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯತಕ್ಕದ್ದು ದೇಶದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಹಳ ಮಹತ್ವ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಯಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯಸದಸ್ಯರು ಇದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿ ವಿನಂತಿ. ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಎತ್ತಿದಂಥ ಕ್ರಿಯಾರೋಪಗಳಿಗೆ ಸಮಂಜಸವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದರಿಂದ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಬಂಗಾರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದು, ಈ ಸದನವು ಜನತೆಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದೆ, ಜನರ ಆಶೋತ್ತರಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಬಂದಿದ್ದೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲ ಬ್ಯಾನರ್ ಹಾಕಿ ಮಾತನಾಡಿರಿ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ರೆಡ್ಡಿಯವರು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದರು.

† Indicates that remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವಿದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನಾಯಿಸುವಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಭಾನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ? ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾನಾಯಕರು ಈಗಲಾದರೂ ಹೇಳಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದ್ದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆರ್‌ಮುಗಂ ಅವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ತಾವು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದೀರಿ. ತಾವೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸ ಇರಬಹುದು. ತಾವೇ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಸಭಾನಾಯಕರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಈ ಸದನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಮಗೂ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ತಾವು ಈ ಒಂದು ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೊಡನೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥ ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅದು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸತ್‌ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಾಕಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ (ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ).—ಇದುವರೆಗೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕ್ರಿಯಾ ಲೋಪವನ್ನು ಎತ್ತಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕಂಥ ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿಶ್ವನಾಥರೆಡ್ಡಿಯವರು ಸತ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು ನಾನಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿತಕ್ಕಂಥವರು ಯಾವ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ ಲೇಬಲ್ ಅನ್ನೂ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಬೇಕೆಂದು. ಈಗ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಉಮೇದುವಾರರಾಗಿ ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣನವರು ಜನತಾ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ 'ಆರ್' ಪಾರ್ಟಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ನಾಮಿನೇಷನ್ ಪತ್ರವನ್ನು ಆಕ್ಸೆಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಹಕರಿಸಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ನಾನು ಇದುವರೆಗೂ ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ವಾದವಿವಾದಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಕೂಡ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲವೂ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪಗಳನ್ನೂ ತಳ್ಳಿ ಹಾಕಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯಬಹುದು.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣನವರು ಅವರ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri T. R. SHAMANNA (Fort).—Sir, I beg to move:

"That Sri K. M. Naganna be elected as Speaker of the Legislative Assembly".

Sri BAPUGOWDA (Shahapur).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri T. R. Shamanna.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಕೋರಿ ಈ ಪ್ರಸ್ತಾಪವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri N. HUTCHAMASTHY GOWDA (Minister for Revenue).—Sir, I beg to move :

"That Smt. K. S. Nagarathnamma be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri H. M. CHANNABASAPPA (Minister for Public Works).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri N. Hutchamasthy Gowda.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆಯೂ ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್‌ರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆಯೂ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

Sri N. CHIKKEGOWDA (Minister of State for Animal Husbandry and Veterinary Services):—Sir, I beg to move :

"That Smt. K. S. Nagarathnamma be elected as Speaker of the Legislative Assembly."

Sri K. H. PATIL (Minister for] Agriculture and Forests).—Sir, I beg to second the motion moved by my friend Sri N. Chikkegowda.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—"ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ವಿಧಾನ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಎನ್ನುವ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮಂಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ ಅವರು ಅವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂತೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಬೆಳ್ಳಿಯಪ್ಪನವರು ಅನುಮೋದಿಸುವಂತೆ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಎಂ. ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಗೌಡ.—ನಾನು ನನ್ನ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರಸ್ತಾವ ಹೀಗಿದೆ. "ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು" ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಪರವಾಗಿರುವವರು 'ಹೌದು' ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು, ವಿರೋಧ ಮಾಡುವವರು ಇಲ್ಲ, ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. (ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು) ಸಭೆಯು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬುವವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವವು ಬಿದ್ದುಹೋಯಿತು ಎಂದು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡರು ಸೂಚಿಸಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಸ್ತಾವ ಹೀಗಿದೆ: "ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸ ಬೇಕು." ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಪರವಾಗಿರುವವರು 'ಹೌದು' ಎಂದೂ, ವಿರೋಧವಾಗಿರುವವರು 'ಇಲ್ಲ' ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಕೋರುತ್ತೇನೆ. ಸಭೆಯು ಹೌದು ಎನ್ನುವವರ ಪರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದು, ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಸಭೆಯು ಅಂಗೀಕರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನುಳಿದ ಪ್ರಸ್ತಾವವನ್ನು ಮತಕ್ಕೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಸೂಚಕರಾದ ಶ್ರೀ ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ ಹಾಗೂ ಅನುಮೋದಕರಾದ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕರೆತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿ ಗೌಡ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರಿ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ ಅವರು ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು.)

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಹಸ್ತಾಕ್ಷರ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವರಿಗೆ ಪೀಠವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟರು. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗರತ್ನಮ್ಮ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪೀಠವನ್ನು ಅಲಂಕರಿಸಿದರು.

MADAM SPEAKER (SMT. K. S. NAGARATHNAMMA) in the Chair.

Felicitations to the Speaker.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ (ಚಿಕ್ಕಹೇಜೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷೆಣಿಯವರೇ ತಮ್ಮನ್ನು ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದು ಜಯಗಳಿಸುವ ಭರವಸೆಯಿಂದಲ್ಲ. ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ರೇಡಿಯೋ ಅನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಎರ್ನಾ ಪ್ರಾಂತ್ಯ ದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತರಾದರು ಎಂದು ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಧಾನವಾಯಿತು. ಭಾರತದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಕೇವಲ ಶೇಕಡಾ 54 ಷ್ಟು ಮತನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡ 46 ಮಂದಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಮತ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿಯೂ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಬೇಕಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—ತಾವು ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಜನತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ 54 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಆದರೂ ಜನತೆ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದದಿಂದ ಯಾರೂ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ 46 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಜನರು ಏನು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಏನು ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅದನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ನಲುವಾಗಿ ಇಂದು ನಾನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಯಿತು. ಅಲ್ಲದೆ, ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೆಲ್ಲುತ್ತೇನೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆಯಿಂದ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಒಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸುಗಮವಾಗಿ, ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ, ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದರೆ, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಕರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈ ಒಂದು ಚುನಾವಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ, ಈ ಪದವಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಪರ್ಧೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಆರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ಮುಂತಾದ ದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ, ಇವತ್ತು ನಮಗೆ ''ಬ್ಲೂಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ'' ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಏಕೆ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬಾರದು ?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಬ್ಲೂಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಎಂಬುದು ಅನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ನಾಗಣ್ಣ.—ಯಾವುದು ಆನ್‌ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿಬಿಡಿ, ಯಾವುದು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ಅದನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಿ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಸಬ.

ಸಭಾ ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮನವಿ ಇಷ್ಟೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಬರೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಬಾರದು, ಅವರಿಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಮರ್ಯಾದೆ ಗೌರವಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾದರೆ, ಸಭೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಮರ್ಯಾದೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಸ್ವಾಗತಿಸಬಹುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕೇ ಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷೆಣಿಯವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿನಯಶೀಲರಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಮತೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇವರು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು, ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ, ಎಲ್ಲರನ್ನು ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ